

IX Ka 128/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w Wydziale IX Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – S. S.O. Aleksandra Nowicka (spr.)

Sędziowie: S.O. Andrzej Walenta

S.O. Mirosław Wiśniewski

Protokolant stażysta Marzena Chojnacka

przy udziale funkcjonariusza Urzędu Celnego w T. D. P.

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2015r.

sprawy **P. K.** oskarżonego z art. 54§2 kks

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę oraz Urząd Celny w T.

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 8 grudnia 2014 r., **sygn. akt II K 1165/13**

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Toruniu do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt IX Ka 128/15

UZASADNIENIE

P. K. został oskarżony o to, że:

I/ uchylił się od opodatkowania poprzez niezłożenie Naczelnikowi Urzędu Celnego w T. w terminie 14-tu dni od dnia powstania obowiązku podatkowego do dnia 13 października 2009 roku deklaracji uproszczonej nabycia wewnątrzspółnotowego (...) dla samochodu osobowego marki M. (...) numer nadwozia (...) rok produkcji 2009 przez co naraził na uszczuplenie podatek akcyzowy w wysokości 32.180,00 złotych, tj. o przestępstwo skarbowe z art. 54 § 2 kks;

II/ uchylił się od opodatkowania poprzez niezłożenie Naczelnikowi Urzędu Celnego w T. w deklaracji uproszczonej nabycia wewnątrzspółnotowego (...) od nabytego wewnątrzspółnotowo samochodu osobowego marki J. (...) o nr VIN (...), za obowiązek podatkowy powstały w dniu 21 września 2009 roku przez co naraził na uszczuplenie podatek akcyzowy w kwocie 8.027 złotych, tj. o przestępstwo skarbowe z art. 54 § 2 kks.

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 8 grudnia 2014 r. (II K 1165/13):

I. oskarżonego **P. K.** uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie I, stanowiącego przestępstwo skarbowe z art. 54 §2kks i za to w myśl art. 54§2kks w zw. z art. 23§1 i 3kks wymierzył mu karę grzywny w wysokości 40 (czterdziestu) stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka jest równoważna kwocie 80 (osiemdziesiąt) złotych;

II. oskarżonego **P. K.** uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie II stanowiącego przestępstwo skarbowe z art. 54 §2kks i za to w myśl art. 54§2kks w zw. z art. 23§1 i 3kks wymierzył mu karę grzywny w wysokości 20 (dwudziestu) stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka jest równoważna kwocie (osiemdziesiąt) złotych;

III. na podstawie art. 39§1kks w miejsce kar jednostkowych orzeczonych w punktach I i II wyroku orzekł karę łączną 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka jest równoważna kwocie 80 (osiemdziesiąt) złotych;

IV. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 400 (czteryście) złotych tytułem opłaty sądowej i obciąża go wydatkami postępowania.

Od powyższego wyroku apelację wnieśli oskarżyciel skarbowy Urzędu Celnego w T., obrońca oskarżonego oraz oskarżony.

Oskarżyciel skarbowy zaskarżył powyższy wyrok na niekorzyść oskarżonego P. K. **w części dotyczącej orzeczenia o karze.**

Wyrokowi temu zarzucił rażącą niewspółmierność orzeczonej kary grzywny w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania.

W związku z czym, wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w zaskarżonej części poprzez znaczne zaostrenie orzeczonej wobec oskarżonego kary grzywny poprzez wymierzenie P. K. kary grzywny do wysokości 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 100 (sto) złotych każda za I czyn oraz 40 (czterdzieści) stawek dziennych po 100 (sto) złotych i na podstawie art. 39 § 1 kks wymierzenia kary łącznej za I i II czyn w wysokości 190 (sto dziewięćdziesiąt) stawek dziennych po 100 złotych każda, a w pozostałej części o utrzymanie wyroku w mocy.

Obrońca oskarżonego zaskarżył powyższy wyrok **w całości.**

Zarzucił mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na ustaleniu, że opisane w aktach oskarżenia dwa samochody były samochodami osobowymi z punktu widzenia przepisów o podatku akcyzowym, oskarżony będąc profesjonalistą miał świadomość, że nabywane przez niego pojazdy były samochodami osobowymi o czym świadczyły elementy wyposażenia wewnątrz pojazdów i dokumenty źródłowe oraz zamontowane w obu pojazdach przez firmę (...) - już po ich nabyciu od oskarżonego - dodatkowe wyposażenie umożliwiające wykorzystanie samochodów w tylnej części jako osobowe, były oryginalnymi elementami pochodzącymi faktycznie z tych pojazdów. Ponadto, zarzucił naruszenie prawa materialnego – art. 30 kpk poprzez nierozważenie, czy oskarżony dopuszczając się przypisanych czynów działał w usprawiedliwionej nieświadomości ich bezprawności oraz obrazę przepisów postępowania poprzez nieustalenie okoliczności mającej znacznie dla rozstrzygnięcia sprawy – stanu sprawy wymiaru oskarżonemu podatku akcyzowego związanego z wprowadzeniem w polski obszar celny przedmiotowych pojazdów. A także zarzucił zaskarżonemu wyrokowi rażącą surowość kary.

Wskazując na powyższe zarzuty wniósł o uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanych czynów, ewentualnie o zmianę wyroku poprzez obniżenie we wskazany sposób kar jednostkowych, w konsekwencji zastosowanej kary łącznej, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Dodatkowo wnioskując o dopuszczenie dowodu z opinii świadka.

Oskarżony powyższy wyrok zaskarżył **w całości.**

Zarzucając mu obrazę przepisów postępowania – art. 4 kpk poprzez naruszenie zasady obiektywizmu, art. 7 kpk poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów oraz 92 kpk poprzez nieustalenie okoliczności istotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto, błędy w ustaleniach faktycznych.

W związku z powyższym wniósł o uniewinnienie lub ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia do Sądu I instancji oraz z ostrożności w przypadku utrzymania wyroku skazującego o zmianę wysokości zasądzonej kary na karę grzywny zgodną z wyrokami nakazowymi w tych sprawach.

Sąd Okręgowy **zważył, co następuje:**

Po zapoznaniu się z całokształtem zgromadzonego materiału, treścią zaskarżonego wyroku, treścią jego uzasadnienia oraz treścią poszczególnych apelacji, Sąd Okręgowy stwierdził, że zaskarżone orzeczenie należy uchylić w całości, a sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Z analizy akt sprawy wynika, iż Sąd Rejonowy nie wykazał należyście na podstawie zebranych dowodów winy oskarżonego. W ocenie Sądu odwoławczego w szczególności wątpliwości wzbudziło twierdzenie dotyczące wyposażenia do wnętrza samochodów M. (...), model (...) o numerze nadwozia VIN (...) rok produkcji 2009 oraz J. (...) o numerze nadwozia VIN (...), rok produkcji 2008. W opinii Sądu Okręgowego nie zostało należyście udowodnione, czy owe rzeczy pochodzą od tych aut, czy zostały nabyte, jako części od innych pojazdów i zamontowane w tych samochodach dopiero na terytorium Polski, w ramach dokonywanych zmian w pojeździe.

Sąd Rejonowy w pisemnych motywach skarżonego orzeczenia odniósł się z dużą dozą ostrożności do relacji świadka P. P. uzasadniając, że w kwestiach istotnych dla sprawy każdorazowo zasłaniał się niepamięcią i nie sposób było dać wiary jego zapewnieniom o dokonywaniu zmian po jego zakupieniu, bazując na materiałach zakupionych od innych podmiotów, gdyż jak uzasadniał Sąd meriti, co innego wynika z protokołu oględzin, jak również zeznań aktualnych użytkowników. Wskazując, że wszystkie elementy wyposażenia wnętrza pojazdów są identyczne. Sąd I instancji dodał także: „jeśli uwzględnić krótki odstęp czasu pomiędzy momentem sprowadzenia pojazdów, ich sprzedaży firmie (...), wprowadzenia modyfikacji, a następnie dalszej sprzedaży, nie sposób dać wiary, że w/w spółka nabyła te elementy od innych zewnętrznych podmiotów”.

W ocenie Sądu Okręgowego na podstawie zebranych materiałów dowodowych brak jest jednak podstaw do przedstawionych konkluzji. W tym przypadku rację ma obrońca oskarżonego oraz oskarżony, którzy w swoich apelacjach podnoszą, iż wystąpił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia. Ani na podstawie zeznań aktualnych użytkowników, ani treści protokołów oględzin nie można jednoznacznie, bez wątpliwości określić czy dane wyposażenie wnętrza wskazanych samochodów pochodzi od tych aut bezpośrednio, czy od innych takich samych pojazdów. Treść protokołów nie zawiera takich szczegółowych informacji, jedynie pobieżnie je opisuje, a i na podstawie załączonej dokumentacji fotograficznej nie sposób ustalić powyższego. Zrobione zdjęcia są czarno-białe i niewyraźne, nie widać na nich żadnych szczegółów by zweryfikować twierdzenia o pochodzeniu zamontowanych elementów wyposażenia aut. Brak dokumentacji potwierdzającej zakup nowych elementów wyposażenia pojazdów, również taką weryfikację uniemożliwia. Sąd co prawda widział konieczność poszukiwania tychże dokumentów, ale nie wyczerpał możliwości ich uzyskania.

Podsumowując, na podstawie powierzchownej analizy aut można jedynie stwierdzić, że wyposażenia owych aut (rząd siedzeń, szyby, wyposażenie zabezpieczające, tylne drzwi) są dopasowane i wyprodukowane z myślą o takich modelach, natomiast nie jest możliwe pewne wskazanie czy pochodzą od tych konkretnych aut. Aby to ustalić, należałoby porównać dane – np. numery identyfikacyjne szyb pozwalające połączyć pochodzenie owego wyposażenia z poszczególnymi samochodami.

W związku z powyższym Sąd Rejonowy badając sprawę powinien po myśli art. 193 § 1 kpk zasięgnąć opinii biegłego albo biegłych, która określiłaby, czy dane wyposażenie pojazdów czyniące z nich samochody osobowe zamontowane już w Polsce pochodzi od tych konkretnych aut, czy też innych tej samej marki. Przeprowadzenie tego dowodu winno być poprzedzone odebraniem zeznań od właścicielek pojazdów, co do ewentualnych zmian dokonywanych już przez nie tj. w czasie, od którego stanowią one już ich własność.

Uwzględniając stanowisko doktryny, organ procesowy ma obowiązek, a nie tylko prawo (SN II KK 331/06, BPK SN 2007, nr 12, s. 27; SN V KK 137/08, BPK SN 2009, nr 1, s. 39; SN IV KK 116/08, BPK SN 2009, nr 13, s. 20) zasięgnięcia opinii biegłego, co do wszystkich okoliczności, które stanowią podstawę orzeczenia zapadającego w sprawie, o ile stwierdzenie takich okoliczności wymaga wiadomości specjalnych. Chociaż nie każdy dowód stwierdzający okoliczność mającą znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy mieści się w kategorii dowodów, co do jej istoty, ale z całą pewnością każdy dowód, co do istoty sprawy nosi atrybut dowodu mającego znaczenie dla jej rozstrzygnięcia (SN III KK 298/06, OSNKW 2007, nr 7-8, poz. 57).

W związku z tym Sąd Rejonowy przeprowadzając ponownie postępowanie powinien przeprowadzić wskazany dowód z opinii biegłego, poczynić ustalenia w oparciu o cały zebrany materiał dowodowy i na jego podstawie rozstrzygnąć sprawę.